

PROGRAM:

■ **M. NISINMAN** (1970)

Hombre Tango

■ **A. PIAZZOLLA** (1921–1992)

Milonga del Angel

■ **A. PIAZZOLLA, PRIR. M. NISINMAN**

C'est fini

■ **A. PIAZZOLLA**

**Introducción al Angel
Vayamos al Diablo**

■ **M. NISINMAN**

Pourquoi tu te lèves

■ **A. PIAZZOLLA**

**Romance del Diablo
Kicho
Cafe 1930
Extasis**

■ **O. TARANTINO** (1927–1991),
PRIR. M. NISINMAN

Ciudad Triste

■ **A. PIAZZOLLA, PRIR. M. NISINMAN**

Violentango

NAPOVEDUJEMO:

■ **BOŽIČNI KONCERT**

Četrtek, 16. december 2021, ob 20.00
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica

NEW SWING QUARTET

Dare Hering, prvi tenor
Oto Pestner, drugi tenor
Marjan Petan, bas
Tomaž Kozlevčar, bariton

■ **BOŽIČNO-NOVOLETNI SEJEM**

Ponedeljek, 20. december 2021,
med 10.00 in 19.00
Avla Kulturnega doma Nova Gorica

**SEJEM UNIKATNIH IZDELKOV
GORIŠKIH USTVARJALCEV**

Z nami bodo: **Silva Karim, Anja Kranjc, Polona
Kunaver Ličen, Ana Maraž, Tilen Persič,
Jasmina Rojc, Blaž Rosa – Rosabosa, Nada
Špacapan** in **Tinka Volarič**.

KULTURNI DOM
NOVA GORICA

Glasba

Galerija

Film

**Bevkov trg 4
5000 Nova Gorica**

E: pr@kulturnidom-ng.si
W: www.kulturnidom-ng.si
T: +386 (0)5 335 40 13

KULTURNI DOM
NOVA GORICA

Glasba

Galerija

Film

Ponedeljek, 13. december 2021,
ob 20.15

Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica

41. sezona / 4. koncert

ENSEMBLE CHAMBERJAM

Marcelo Nisinman, bandoneon

Daniel Rowland, violina

Zoran Marković, kontrabas

Alberto Mesirca, kitara

Natacha Kudritskaya, klavir

Tango je naziv za argentinsko zvrst urbane pesmi in plesne glasbe, ki je bila razširjena čez celo 20. stoletje. Izvira iz revnih predmestij Buenos Airesa, pojavljati se je začel v 19. stoletju. Nastal naj bi iz tradicionalne argentinske **milonge** in kubanske **habanere**, ki sta bili v tistem času zelo priljubljeni. Milonga je v primerjavi z bolj dramatičnim tangom, ki ima izrazit ritem, artikulacijo in temperament, bolj umirjena, nostalglična in lirična skladba. Pri tangu so pari med plesanjem tesno priviti drug k drugemu in izvajajo silovite in strastne gibe. Tradicionalno se pleše ob solo vokalu in spremljavi kitare, triu s violino, flavto ali kitaro ali pa ob bandoneonu in različno velikih ansamblih, ki jih sestavljajo bandoneon, godala in klavir. Za tango kot pesemsko obliko so značilna dolga, čustvena, sentimentalna in včasih jedko nastrojena besedila. Glasbo tanga označujejo izraziti ritmični in dinamični kontrasti, dobe so bolj ali manj ostro poudarjene, nepričakovane pavze zaustavljajo utrip glasbe, kar še dodatno podkrepi dramatični učinek. Zanj so značilni še poudarjeni sinkopirani deli. Tango je v višjo umetniško zvrst povzdignil argentinski skladatelj **Astor Piazzolla**, rojen pred 100 leti, 11. marca 1921 v Mar de Plati. Vendar se je zgodba o tangu kot sofisticirani glasbeni obliki začela že pred njim in se nadaljevala tudi po njegovi smrti leta 1992.

V Argentini je zgodovino glasbe pomembno zaznamoval prav **Astor Piazzolla**, ki je izlil ritme in melodije tanga v umetniško glasbo in ga povzdignil do te mere, da je postal standard koncertnih dvoran po vsem svetu. Njegov opus pa je veliko več kot to. Je zakladnica argentinske glasbene identitete, prepredene z zapuščino davno pozabljenih rodov. Čeprav danes Argentina njegovo zapuščino uvršča med največje izvozne nesnovne izdelke države, pa ni bilo vedno tako. V času skladateljevega življenja so se izoblikovali tabori, ki so nasprotovali njegovemu, po njihovem mnenju, nespoštljivem odnosu do glasbene dediščine in si prizadevali izničiti njegov umetniški prispevek. Najbolj krčeviti odpori – tudi zaradi takratne politične slike Argentine – so se dogajali, ko je njegova glasba prestopala meje in jo je bodisi sam s svojimi zasedbami bodisi so jo drugi izvajali izven domače države. Nekateri izobraženci so bili nemalokrat zadržani in kritični ali celo odklonilni do ustvarjanja argentinskega skladatelja. Zato se je Piazzolla leta 1973, ko je doživel srčni infarkt, nerad odločil za življenje v Italiji in se preselil v Rim. Do konca skladateljevega življenja se je tudi odnos Argentine do njegovega ustvarjanja spremenil. Država mu je le priznala časti, ki so mu pripadale, čeprav razmeroma pozno, saj je imel skladatelj leta 1988 operacijo srca s štirimi obvodi in leta 1992 umrl – na vrhuncu svoje slave. Za seboj je pustil monumentalno dediščino kot eden največjih skladateljev Južne Amerike in eden najvplivnejših skladateljev 20. stoletja.

Astor Piazzolla je bil čudovito nadarjen. Že kot otrok se je naučil igrati na bandoneon in postal virtuoz. Veliko je koncertiral s svojo skupino in pisal filmsko glasbo. Do leta 1945 je posnel 25 albumov. Potem je začutil, da bi želel svoje znanje poglobiti in skladateljsko pero sukati v smeri tehtnejšega glasbenega ustvarjanja. Leta 1954 je prejel štipendijo za študij v razredu enega vodilnih skladateljskih imen Evrope tistega časa, Nadie Boulanger, v Parizu. Ona mu je svetovala, naj zasleduje svojo strast do tanga, ki je zanj pomenil neskončen vir navdiha. »Resnica je,« je nekoč zapisal Piazzolla, »da me je bilo sram priznati, da sem tango glasbenik in da igram v bordelih in kabareti po Buenos Airesu. Biti del tega v Argentini je pomenilo biti umazan, nizkoten. To je bilo podzemlje. Prisišla me je (Nadia Boulanger), da sem ji na klavir zaigral tango, in takrat je rekla: ‚Bedak! Kaj ne razumeš, da je to pravi Piazzolla, in ne tisti drugi? Vso ostalo glasbo lahko zavržeš.‘ In tako sem vrgel stran deset let dela in začel s svojim novim tangom.« Piazzolla se je vrnil v Argentino in postopoma razvil lasten slog, ki je združeval tango, jazz in klasično glasbo. Povezal ga je s široko paletto drugih prepoznavnih zahodnih glasbenih elementov. Preplet je bil tako uspešen, da je ustvaril nov individualni slog, ki je presegal tradicijo. Pisati je začel tango nuevo in na ta način tango oživel. Dal mu je večjo ekspresijo in zmožnost kontrastnih razpoloženskih stanj; tango je postal ognjevit, melanholičen, strasten, liričen, poganjal ga je divji vrelec ritmične energije. Ocenjuje se, da je Piazzolla napisal okoli 3000 in posnel okoli 500 del.

Marcelo Nisinman, rojen v Buenos Airesu, je mednarodno uveljavljen bandoneonist, skladatelj in aranžer, ki je bandoneon in tango dvignil na novo raven. Bandoneon in kompozicijo je študiral v Buenos Airesu, iz kompozicije se je dodatno izpopolnjeval v Baslu. Večino skladb v opusu dolguje tradiciji svojega rodnega mesta, ker pa ga navdihujejo tudi druge glasbene oblike in tehnike, je za njegovo ustvarjanje značilno, da presega normative tipične glasbe Buenos Airesa – Musice Porteñe. Vse to vpliva na njegov glasbeni jezik, ki je izviren in samosvoj. Komponira za različne zasedbe in orkestre, leta 2004 je v opus dodal prvo opero Señor Retorcimientos, ki je bila premierno izvedena v Baslu. Leta 2008 je bil rezidenčni skladatelj na festivalu komorne glasbe v Oxfordu, od takrat redno sodeluje na festivalih, med drugim je gostoval na Festivalu komorne glasbe Kuhmo (Finska), na festivalih SoNoRo v Bukarešti (Romunija), Consonances (Francija), Zeitkunst v Berlinu, v Boswilu (Švica) in v pariškem Centru Pompidou ter na festivalu v Ravenni sodeloval pri projektu Martha Argerich and Friends. Hombre Tango je prva skladba na istoimenskem albumu, ki je izšel leta 2018. Na njem so zbrane skladbe, ki so kot nekakšni glasbeni portreti prijateljev, zasnovani v duhu tanga. Zamisel za to je dal kitarist Alberto Mesirca, ki mu je Nisinman tak tango kmalu posvetil, sledili pa so še glasbeni portreti za druge člane ChamberJama.

Oswaldo Tarantino se je rodil v Buenos Airesu. Uveljavil se je kot pianist, skladatelj in vodja argentinskih orkestrov tanga in ansamblov, ki so tango izvajali v fuziji z jazzom. Bil je izjemen klavirski improvizator. Za njegovo glasbo je značilna jasnost, ki je trezna, poganja pa jo plesni utrip v čarobnem spoju s prefinjeno zvočnostjo. Tarantino je veliko koncertiral in bil nenehno na turnejah z različnimi glasbeniki. Med drugim je nekaj časa igral tako v kvintetu kot v nonetu Astorja Piazzolle, v katerem so izvajali tudi njegovo glasbo.

Ensemble ChamberJam je nastal leta 2012 kot rezultat srečanja petih glasbenikov, ki redno koncertirajo po vsem svetu in si delijo veliko ljubezen do umetnosti tanga v najširšem smislu. Kvintet odlikuje preplet energij, zamisli in impulzov, ki jih v isto glasbeno zgodbo prispeva pet izjemnih in vrhunskih glasbenikov. Zvok, ki ga ustvarjajo, je nekaj edinstvenega in posebnega. ChamberJam nastopa na najuglednejših koncertnih prizoriščih in festivalih, na katerih se predstavlja z umetnostjo tanga od svojih korenin do nastanka tako imenovanega novega tanga (tango nuevo) Astorja Piazzolle in njegovih sodobnikov vse do današnjih dni. V zasedbi igra argentinski bandoneonist, skladatelj in aranžer **Marcelo Nisinman**, priznan skladatelj in iskan glasbenik, ki je znan tudi zaradi svojih sodelovanj z vrhunskimi glasbeniki, kot so Gary Burton, Paquito de Rivera, Martha Argerich, Gidon Kremer. Drugi član zasedbe, **Daniel Rowland**, je nizozemsko-angleški violinist, ki je svoje znanje pridobil pod mentorstvom Igorja Ojstraha in Ivryja Gitlisa. Ugled si je zgradil kot vrhunski solist in komorni glasbenik (do leta 2019 je bil med drugim tudi prva violina slovitoga kvarteta Brodsky). Uveljavil se je na področju izobraževanja (profesor na Kraljevem kolidžu za glasbo v Londonu) in si ime dodatno utrdil kot vodja festivala Stift. Ukrajinska pianistka **Natacha Kudritskaya** je študij opravljala v razredu Alaina Planësa. Je odlična solistka, ki je pred kratkim posnela album za slovito založniško hišo Deutsche Grammophon. Kot komorna glasbenica muzicira z eminentnimi glasbeniki po vsem svetu na najprestižnejših festivalih. Črnogorski kontrabasist **Zoran Marković** je nekdanji prvi kontrabasist Orkestra Slovenske filharmonije in predavatelj na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani ter redni zunanji sodelavec Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. Poznan je kot inovator godal, ki je pomagal razviti ZMT Tailpiece. Italijanski kitarist **Alberto Mesirca** je trikratni prejemnik nagrade zlata kitara ter predan raziskovalec sodobne in stare glasbe, ki sodeluje z osebnostmi, kot sta Marc Ribot in Leo Brouwer.

Metka Sulič